

Beleidsplan Protestantse Gemeente te Purmerend (PGP)

1. Missie en Visie
2. Plek en Organisatie
3. Diaconie
4. Pastoraat
5. Vieringen
6. Oecumene
7. Toekomst
8. Financiën
9. Communicatie
10. Samenvattend

1. Missie en Visie

Waar we voor staan

We vormen een gemeenschap die betrokken is op God en mensen. We zijn een open geloofsgemeenschap. Er is oog en oor voor onze medemensen dichtbij en ver weg.

Waar we naar uitkijken

De Bijbel vormt de bron van onze zingeving en inspiratie. We delen geloofservaring en spiritualiteit. De verhalen uit de Bijbel geven inhoud aan geloof, hoop en liefde. We willen inspirerend zijn voor de samenleving waarvan wij deel uit maken. De verhalen over God en mens zijn een appèl nieuwe wegen in te slaan, om in vrede samen te leven. Een liefdevolle samenleving is onze stip aan de horizon, die we zien als Gods visioen, waarin wij samen delen. Daarin ligt voor ons een taak, te beginnen in Purmerend. We richten onze blik op de toekomst, zonder blind te zijn voor het verleden. Wij staan voor een samenleving, waarin mensen niet alleen voor zichzelf leven. Wij willen met respect voor onderlinge verscheidenheid, samen optrekken waar mogelijk.

Waar we voor gaan

Een liefdevolle samenleving is onze droom. We willen er handen en voeten aan geven. Met andere geloofsgenoten willen we ons inspannen dit te realiseren. We moeten daarbij vertrouwde vormen van kerk-zijn soms loslaten en op zoek gaan naar nieuwe vormen. We laten ons inspireren door de Geest, zodat we in de ontmoeting met andere gemeenschappen een grens durven oversteken. We respecteren en accepteren mensen in al hun diversiteit.

2. Plek en Organisatie

De Protestantse Gemeente te Purmerend

De Protestantse Gemeente Purmerend is ontstaan uit de vereniging van de Gereformeerde Kerk, Hervormde Gemeente en Evangelisch Lutherse Gemeente in de jaren 2007-2009. Van 1980 tot 2014 heeft in Purmerend een Missionair Oecumenische Gemeenschap (MOG) bestaan, waarin de Rooms Katholieke Parochie Purmerend en de Doopsgezinde Gemeente samenwerkten met de Protestantse Gemeente. De MOG heeft vanaf 1995 de beschikking gehad over een eigen kerkgebouw, waardoor een oecumenische wijkgemeente is ontstaan. Deze samenwerking is in 2011 door de RK Parochie beëindigd, waarna de Protestantse Gemeente en de MOG uiteindelijk als één gemeente verder zijn gegaan.

In cijfers: onze gemeente telt momenteel ongeveer 1.700 leden (zie de bijlage voor de details), waarvan er circa 300 regelmatig onze vieringen bezoeken. Op een gemiddelde zondag zijn er 100-120 mensen in de viering aanwezig.

Onze gemeenschap ontkomt niet aan vergrijzing. Wij zijn blij met een grote groep vrijwilligers.

Organisatie

Purmerend maakt deel uit van de nieuwgevormde classis Noord-Holland en wil ook een bijdrage leveren aan de kerkelijke samenwerking op lokaal en regionaal niveau. In dat verband zijn wij betrokken bij de vorming van de zogenaamde ringen, hoewel de exacte werking daarvan nu nog niet duidelijk is.

Wij verwachten dat de samenwerking met andere gemeenten in de toekomst, mede door de krimp van kerken, zal toenemen. Of die samenwerking gestalte krijgt met de ons geografisch omringende gemeenten (veelal plattelands) of juist met andere gemeenten die net als wij een stedelijk karakter hebben, is nog niet helder. Alle mogelijke opties zijn denkbaar, maar wij verwachten dat we hier binnen 10 jaar keuzes in maken.

Op dit moment bestaat de professionele ondersteuning van onze gemeente uit:

- een fulltime predikant, die in november 2020 met emeritaat gaat
- een vacature voor een fulltime predikant, die tot november 2020 de beschikbare formatie deels te boven gaat, om de continuïteit bij het vertrek van de eerste predikant te waarborgen
- een parttime kerkelijk werker voor het Ouderenpastoraat van 0,3 fte
- een parttime jeugdwerker via JOP met een aanstelling tot september 2020
- een parttime kerkmusicus

Wij verwachten dat na het emeritaat van Ds. Gerard Nieuwburg in 2020 de professionele capaciteit verminderd zal moeten worden. Dit is mede ingegeven door de voortschrijdende krimp van onze gemeente. Er zal dan ruimte zijn voor één predikant, aangevuld met een nader te bepalen functieomvang voor kerkelijk werker(s).

Gebouwen

We hebben één gebouw: de Taborkerk. Deze is in beheer bij de stichting Taborkerk, waarvan de PGP de enige deelnemer is.

De PGP heeft een aantal commissies en werkgroepen:

- Kerkenraad
- College van Kerkrentmeesters
- Werkgroep Vieringen
- Werkgroep Pastoraat
- Redactie kerkblad Mozaïek
- Stichting Taborkerk; deze stichting staat los van de gemeente, maar wordt bemenst door leden van de gemeente

3. Diaconie

De Diaconie geeft het woord van God gestalte door hulp te bieden aan een ieder die dit nodig heeft. De Diaconie zet zich in voor dienstbare compassie. De kerk is geen sociale dienst, maar wil wel sociaal dienen. We willen de ander recht doen vanuit het principe dat hulpvrager en hulpbieder gelijkwaardig zijn.

Beleid:

De Diaconie richt zich op drie aandachtsgebieden:

1. *Binnen de gemeente*

De diakenen stimuleren en versterken het bewustzijn van de gemeenteleden als het gaat om persoonlijke en gezamenlijke verantwoordelijkheid om recht te doen aan onze medemens. In de praktijk betekent dit: doen wat je hart en je geloof je ingeeft voor mensen dichtbij en ver weg.

2. *Binnen Purmerend*

Voor Stille Hulp werkt de Diaconie nauw samen met Caritas van de RK Parochie. De Diaconie participeert in het Diaconaal Platform Purmerend. Er is samenwerking met de Stichting Schuldhulpmaatje Purmerend.

3. *In de wereld*

De Diaconie wil bijdragen aan een bestaan in welzijn, vrede en een verantwoorde omgang met de aarde.

4. Gemeenschapsvorming en pastoraat

Naast de klassieke term ‘pastoraat’ spreken we inmiddels ook van gemeenschapsvorming. Dat laatste illustreert dat het omzien naar elkaar verantwoordelijkheid is van de hele gemeente en benadrukt de wederkerigheid ervan: samen *vormen* we als leden van de Protestantse Gemeente Purmerend dan ook een *gemeenschap* die voortdurend in beweging is en zich ontwikkelt. En natuurlijk zijn er -zeker rond crisissituaties en sterven- momenten waarop een *pastor* (herder) in actie komt om diegenen bij te staan die letterlijk hulpbehoevend zijn.

De werkgroep Pastoraat coördineert het onderling contact binnen de wijken (wijkteams I t/m VII), het pastoraat onder ouderen en de koffiegroepen.

Doordat er vanaf 2020 één predikant is, zal het beleid erop gericht zijn, dat de werkgroep(en) het werkplan maakt en begeleid wordt door de professional.

Ondanks het afnemend aantal vrijwilligers binnen het Pastoraat zorgt de werkgroep ervoor zo veel mogelijk present te zijn in de wijken. De leden van de werkgroep willen oor en oog zijn, mensen op elkaar betrekken, ook zelf aandacht geven aan wie dat nodig heeft. Zo vormen wij samen het lichaam van Christus. Wij erkennen hierin onze beperkingen, maar worden ondersteund door de predikant of een kerkelijk werker. Hierdoor ontvangen we de motivatie en handvatten om het bezoekwerk inhoud te geven. Binnen de wijkteams kunnen we onze vragen kwijt en wordt gezocht naar oplossingen.

Het Ouderenpastoraat wordt versterkt door een kerkelijk werker. Deze organiseert en ondersteunt diverse groepen, bijvoorbeeld de eetgroep en koffiegroepen. Deze groepen richten zich op onderlinge ontmoeting en wederzijdse verdieping op geloofsthema's.

De werkgroep Pastoraat denkt na over de toekomst, over mogelijkheden en beperkingen en heeft dit samengevat in een werkdocument over het beleid dat hieronder is verwoord.

Beleid:

1. Meer vraaggericht denken en werken in het Pastoraat

Nu er minder ogen en oren in de wijk zijn, wordt het belangrijker dat mensen zich uiten over hun vragen, verwachtingen, noden en wensen. We zullen er samen een weg in moeten vinden. Niet “men vraagt en wij draaien”, maar “ik heb behoefte aan en heb ook iets te bieden”. Hoe brengen we mensen bij elkaar? Wie aan huis gebonden is, wil graag een bezoekje ontvangen, maar kan ook geholpen worden zelf een inspirerend telefoongesprek te initiëren met een lotgenoot. Dat vraagt niet alleen een luisterende bezoeker, maar ook iemand die prikkelt en stimuleert tot eigen activiteit. Gemeenschap brengt wederkerigheid!

2. Kleine groepen in het middelpunt van de aandacht plaatsen

Bij activiteitengroepen is gemeenschapsvorming een gunstig neveneffect: het koor is er om te zingen in de vieringen (= doel), maar vormt een kleine organische gemeenschap in het grotere geheel van onze gemeente. De klusgroep op vrijdag houdt het kerkgebouw op orde, maar de leden ervan zijn ook betrokken op elkaar. Zo is dat met meer doelgerichte groepen. Gemeenschap als werkwoord vindt plaats in ontmoeting, netwerken, doelgroepen, koffiegroepen, kringenwerk, wandelgangcontacten. In wijken of deelwijken waar die kringen niet zijn, moet worden gezien of daar iets kan of moet komen.

Deelname aan kleinschalige gemeenschapsvormen is geen verplichting, maar voor sommige mensen een aangename optie. Als een groep een dwangbuis wordt, gaat er iets mis. Ook als er individualistische onverschilligheid is. Mannengroep?

De groepen moeten regelmatig worden “opgeschud”. In de groepsmuurtjes moeten open deuren zitten, ieder groepslid is ook gemeentelid: gemeenschap zijn is niet iets wat je aan een ander over laat, je bent er zelf deel van.

3. Centraal ondersteunen

Het verschil tussen de nog bestaande pastorale wijkteams en de activiteitengroepen is, dat in het eerste pastoraat een opzettelijk doel is en in de tweede gemeenschap een onopzettelijk neveneffect is. Doelgericht werken aan de gemeenschap (= pastoraat) blijft nodig. Met de terugloop van de wijkteams groeien we nu bewust toe naar een centraal pastoraal team voor de hele gemeente. Dit team stimuleert, inspireert mensen tot gemeenschapsvorming en coördineert, organiseert en communiceert de praktische zaken rond dit werkveld. En... stimuleert het denken over nieuwe vormen: hoe geven we vorm aan gemeenschap in verschillende leeftijdsgroepen (jongeren, midden-generatie, ouderen)? Zou er behoefte zijn aan een mannengroep naast de vele bestaande vrouwengroepen? Hoe organiseren we de pastorale vragen die van buiten de kerk komen, zoals stervensbegeleiding, uitvaarten, maar ook vragen van een breder gemeenschapskarakter?

4. Professionals coachen vrijwilligers en richten zich op Crisispastoraat

Predikant en ouderenpastor begeleiden mensen en processen in de gemeenschapsvorming en zijn actief in het Crisispastoraat rond ernstig zieken, stervensbegeleiding en uitvaarten.

5. Vieringen

Binnen de PGP ligt een belangrijke focus op vieren. Onze gemeenschap wordt gevormd door mensen die betrokken zijn bij God en mensen. De vieringen vormen de bron voor geloofsbeleving en spiritualiteit.

De vieringen worden gekenmerkt door diversiteit in vormgeving. Een dunner wordende historische lijn die daar doorheen loopt, is de oecumenische liturgie en de hoog-liturgische traditie. Er zijn velerlei soorten vieringen, zoals een Eyeopenerviering met tuimelteksten, vieringen met Cantamo of de Come2Gether band, drempelviering, startviering, en de TOP2000-kerkdienst. Sommige vieringen worden gehouden zonder voorganger, bijvoorbeeld Zomerdiensten en Het Nieuwe Vieren. Bij een groot deel van de vieringen wordt gebruik gemaakt van multimedia ondersteuning.

De werkgroep Vieringen coördineert de vieringen en bestaat uit de cantor/organist, een kerkenraadslid, een diaken, een lid uit kerkkoor Cantamo, een jeugdafgevaardigde, een predikant en drie gemeenteleden: secretaris, projecten en een vertegenwoordiger van Het Nieuwe Vieren. De werkgroep evalueert de vieringen, maar oriënteert zich ook op vormen van vieren, zoals deze in andere gemeenten en kerken plaatsvinden. De werkgroep neemt signalen vanuit de gemeente mee naar de evaluatie en houdt die tegen het licht van onze visie en inhoudelijk beleid.

Wij maken in onze vieringen gebruik van het oecumenisch leesrooster. Iedere viering wordt voorbereid door predikant, diaken, ouderling, lector, kerkmusicus en iedereen die daar verder bij aanwezig wil zijn. Per viering kunnen meer dan 20 mensen in velerlei rollen actief zijn. Voor sommige rollen, bijvoorbeeld het verzorgen van de bloemstukken in de kerk en de muzikale ondersteuning, zijn aparte werkgroepen gevormd. Maandelijks vieren wij het avondmaal. Hierbij is iedereen welkom die brood en wijn in geloof ontvangt.

Beleid:

De oriëntatie op verdere ontwikkeling blijft gaande. Het gebruik van multimedia wordt meer geïntegreerd. Met de komst van een vaste projectiemogelijkheid in de kerkzaal en een daarop aangepaste geluidsinstallatie, zijn de mogelijkheden sterk verbeterd. Er wordt gedacht over video-opties.

Wij streven naar toenemende participatie van verschillende leeftijdsgroepen en werkgroepen in de vieringen.

Het beleid is erop gericht dat de werkgroep jaarlijks een werkplan maakt. De predikant begeleidt dit traject. Leren en geïnspireerd worden zijn belangrijke pijlers.

6. Oecumene

Wij zijn een gemeente met een veelkleurige achtergrond en we streven ernaar om voor iedereen een open huis te zijn. Buiten onze gemeenschap zijn we lid van het Beraad van Kerken in Purmerend en we onderhouden regelmatig contact met de Turks/Islamitische gemeenschap in Purmerend.

Het Beraad van Kerken is een voortzetting van de vroegere Raad van Kerken. Anders dan in de Raad, waar drie kerken waren vertegenwoordigd, zijn bij het Beraad elf kerken aangesloten, te weten: Apostolisch Genootschap, Christelijke Gereformeerde Kerk, Christengemeente, Doopsgezinde Gemeente, Encuentro con Dios, Kerk van de Nazarener, Pinkstergemeente Otniël, Protestantse Gemeente Purmerend, Rooms-Katholieke Kerk, Volle Evangelie Gemeente Geest en Kracht, Hersteld Apostolische Zendingsgemeente. Het Beraad komt zesmaal per jaar bijeen. De doelstelling is om op projectbasis samen te werken. Indien een project een breder draagvlak verdient, zullen andere groeperingen worden uitgenodigd deel te nemen.

Stichting Bim Bam heeft een relatie met het Beraad van Kerken. Stichting Bim Bam is een vrijwilligersorganisatie van Purmerendse kerken. Door het inzamelen van textiel/kleding komt geld beschikbaar voor onderhoud van kerkgebouwen en goede doelen, zoals Voedselbank Purmerend, Hospice In Vrijheid, diaconale Stille Hulp.

Als Protestantse Gemeente willen we relevant zijn in en voor de samenleving. Dit betekent dat we niet alleen onze diaconale rol in de wereld vervullen, maar waar nodig deelnemen aan het maatschappelijke debat. We willen onze medemens vanuit ons geloof handvatten meegeven voor zijn/haar geestelijk leven.

Beleid:

1. We hebben contact met diverse maatschappelijke instellingen, zoals het Sociaal Platform en de gemeenteraad. De PGP brengt zienswijzen en geloofsovertuigingen in.
2. Wij proberen een aantrekkelijk palet aan activiteiten buiten onze eigen kring aan te bieden, zodat mensen nieuwsgierig worden naar de boodschap die wij te bieden hebben.

7. Toekomst

Wij hebben een traditie waarbij we elkaar op vele andere manieren stimuleren om inhoud te geven aan geloof, hoop en liefde. Dit brengt ons ertoe om niet alleen gemeenschap te zijn, maar ook gemeenschap te willen bevorderen en zelf inspirerend te zijn voor de samenleving waarvan wij deel uitmaken. Wij kijken uit naar een toekomst waarin mensen met al hun diversiteit in vrede met en voor elkaar leven.

Ook binnen het jeugdwerk willen wij een open huis zijn voor iedereen. Om dit te realiseren worden bij alle plannen en activiteiten de aandachtspunten van beleid meegewogen: geïnspireerd worden, traditie & toekomst, diaconaal/missionair, oecumene en communicatie.

Er wordt veel zorg besteed aan de samenhang in en de balans tussen deze aandachtspunten. Met de activiteiten die wij op basis daarvan ontwikkelen, richten wij ons op vier doelgroepen:

- *Samen kerk zijn*
De kerk is een leefgemeenschap. Toegankelijk kinder-, tiener- en jongerenwerk draagt ertoe bij dat zij zich thuis voelen. Het ondersteunt de ouders bij de geloofsopvoeding.
Voorbeelden: crèche tijdens de vieringen, thema-activiteiten tijdens hoogfeesten, nevendienst op iedere eerste zondag van de maand, jeugdactiviteiten voor kinderen uit groep 7 en 8, sociëteit voor tieners en jongeren, gezamenlijke projecten zoals theaterweekend en herdertjestocht

- *Kerk in de wijk*
De kerk mag voor de omgeving meer zijn dan een plek waar op zondag auto's worden geparkeerd. De PGP beschikt over een multifunctioneel kerkgebouw en staat open voor sociale nood en behoeften in Overwhere.
Voorbeeld: goede contacten met Kidsclub Overwhere, Clup Welzijn en Spurd, een sport- en spelmiddag voor kinderen van groep 5 t/m 8 in Overwhere, contacten met de nabijgelegen basisschool
- *Kerk in Purmerend*
In onze samenleving raken kinderen steeds minder bekend met de verhalen uit de Bijbel. Projecten vanuit de PGP dragen bij aan het doorgeven van het verhaal.
Voorbeeld: de jaarlijkse herdertjestocht.
- *Kerk in de regio*
In de regio is Purmerend de grote stad. De PGP is zichtbaar voor en betrokken bij jeugdwerk in de omliggende dorpen. Voorbeeld: er is goed contact met regio Waterland

Beleid:

De jeugdwerker zal op termijn vertrekken en draagt haar werk over aan vrijwilligers.

Er zal een jeugdouderling komen en er wordt een jeugdwerggroep samengesteld om het ingezette beleid te waarborgen.

De projecten en activiteiten rond de vier doelgroepen zijn uitgewerkt in het werkplan van de jeugdwerker. Dit plan wordt regelmatig geactualiseerd.

8. Financiën

Wij zijn een vergrijzende gemeente die, net als de rest van kerkelijk Nederland, niet ontkomt aan krimp. Dat geldt niet alleen voor het ledental, maar ook voor onze structurele inkomsten uit de Vaste Vrijwillige Bijdrage. Dit laatste wordt nog versterkt, doordat het geefgedrag aan het veranderen is. Mensen zijn minder geneigd om geld aan de kerk te geven.

Dit houdt in dat wij in de toekomst, rekening moeten houden met een afnemende financiële ruimte. Deze ruimte kan een beperkt aantal jaren opgevangen worden door in te teren op het eigen vermogen. Voordat het een kritische ondergrens bereikt, moeten wij zorgen voor een nieuw evenwicht in ons inkomens- en uitgavenpatroon.

Beleid

1. Wij zoeken naar structurele inkomensbronnen die niet afhankelijk zijn van ons ledental.

Voorbeelden: het commercieel exploiteren van ons gebouw, het aanbieden van maatschappelijke/geestelijke ondersteuning en vorming buiten onze gemeenschap, op een zodanige wijze dat ontvangers en/of subsidiegevers daarvoor betalen

2. Wij streven ernaar onze professionele ondersteuning op een zodanige manier in te richten, dat we duurzaam in staat zijn onze gemeenschap optimaal te ondersteunen.

Voorbeelden: het toerusten van gemeenteleden zodat onderlinge pastorale zorg maximaal mogelijk wordt, het aangaan van regionale samenwerkingsverbanden, het verkennen van nieuwe wegen waar het gaat om het klassieke aanbod van een kerkelijke gemeente

9. Communicatie

De PGP heeft het kerkblad Mozaïek, dat 10 x per jaar verschijnt en door enthousiaste vrijwilligers wordt geproduceerd. Daarnaast is er een wekelijkse Nieuwsbrief die zowel via e-mail als fysiek wordt verspreid.

We maken gebruik van facebook en een kerkapp.

Ook is er de website <https://www.pgpurmerend.nl/>

Beleid:

1. De taak van de coördinator is voor meer afstemming te zorgen binnen alle uitingen op het gebied van communicatie.
2. Het beleid is erop gericht dat binnen alle uitingen op het gebied van communicatie de privacyregels worden gerespecteerd. Hiertoe is een privacyverklaring opgesteld, die voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

10. Samenvattend

Gemeente en kerkenraad van de PGP hebben zich in 2018 beziggehouden met het beleid voor de komende jaren. Dit is van belang vanwege de grote veranderingen die zich hebben voorgedaan of in de komende jaren gaan voordoen.

Voorbeelden: opheffing en integratie van de Missionair Oecumenische Gemeenschap, verkoop van kerkgebouwen, vergrijzing van onze gemeente, overgang van twee predikanten naar één

Er zijn bijeenkomsten geweest waar de gemeentelieden geraadpleegd zijn. De Kerkenraad heeft zich een aantal malen in extra vergaderingen gebogen om tot nieuw beleid te komen.

De rode draad in bovenstaand beleidsplan is de focus op vieren, gemeenschapsvorming (Pastoraat) en het jeugdwerk. Ook de zorg voor de midden-generatie is een belangrijk aandachtspunt gebleken. Dankbaar wordt steeds genoemd het grote aantal vrijwilligers, dat zich bij allerlei activiteiten beschikbaar meldt.

Wij bidden om kracht te krijgen elkaar te blijven motiveren, te inspireren en te binden in ons geloof in Christus: samen kerk zijn, voor elkaar en voor de wereld.